

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

11 februari 2025

Kenmerk

Z/25/078940 / D/25/171544

Portefeuillehouder

Jelmer Vierstra

Portefeuille

Energietransitie

Opsteller

Heeger, Anne

Onderwerp

Start opstellen Warmteprogramma Woerden en participatiestrategie

Kernboodschap

De gemeente is gestart met het opstellen van het Warmteprogramma Woerden om bewoners, ondernemers en andere samenwerkingspartners en belanghebbenden duidelijkheid te geven over de plannen voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving voor de komende 10 jaar. Het college brengt hierin een wijkvolgorde aan en beschrijft waar ze de aanwijsbevoegdheid wil kunnen onderzoeken. De gemeenteraad neemt in de toekomst het daadwerkelijke besluit over aardgasvrij verwarmen. Via participatie halen we op wat inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden belangrijk vinden om rekening mee te houden bij het opstellen van de plannen.

Toelichting

De gemeenteraad heeft in 2021 de Warmtevisie Woerden vastgesteld. Deze beschrijft kansrijke aardgasvrije verwarmingsopties voor de gemeente en de uitgangspunten en speerpunten van de aanpak om deze te realiseren. De gemeente is bezig met de uitvoering van de Warmtevisie en in september heeft het college de raad geïnformeerd over de voortgang hiervan. De gemeente is bezig met het actualiseren van de Warmtevisie. Deze krijgt een nieuwe naam, die uit landelijke wetgeving voortkomt: het Warmteprogramma Woerden. Met het Warmteprogramma geven we duidelijkheid aan bewoners, ondernemers, samenwerkingspartners en andere belanghebbenden over de komende 10 jaar.

Warmteprogramma Woerden

Het Warmteprogramma is een actualisatie van de Warmtevisie Woerden (2021) en:

- Evalueert de bestaande keuzes;
- Geeft een helder overzicht van de opgave richting aardgasvrij in de gemeente Woerden tot 2050 en de huidige voortgang;
- Beschrijft de plannen voor de komende 10 jaar (2025 – 2035), waaronder de wijken/gebieden waarin de gemeente start met het opstellen van een uitvoeringsplan (zie bijlage Participatiestrategie Warmteprogramma Woerden p. 2);
- Brengt de Warmtevisie in lijn met nieuwe en aankomende wet- en regelgeving (Omgevingswet, Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie, Wet collectieve warmte).

Bevoegdheid gemeenteraad

Onder de Omgevingswet ligt het vaststellen van een Warmteprogramma als bevoegdheid bij het college. Het college hecht eraan dat de gemeenteraad voorafgaand aan het collegebesluit in de gelegenheid is wensen en bedenkingen mee te geven. Daarom legt het college een ontwerp-Warmteprogramma in het tweede kwartaal van 2025 aan de raad voor. Met het Warmteprogramma legt de gemeente zichzelf een verplichting op – het is zelfbindend: er zijn geen rechtsgevolgen voor anderen.

Als het Warmteprogramma aanleiding geeft om ook regels/verplichtingen aan anderen op te leggen, gebeurt dat in het omgevingsplan. Het wijzigen van het omgevingsplan is een raadsbevoegdheid waarin de raad een integrale afweging maakt. Voor het wijzigen van het omgevingsplan doorloopt de gemeente een afzonderlijk proces.

Nieuwe aanwijsbevoegdheid

Met het aannemen van de landelijke Wet gemeentelijk instrumenten warmtetransitie (Wgiw) heeft de gemeente de aanwijsbevoegdheid: de mogelijkheid om te besluiten dat de levering van aardgas in een wijk/gebied al vóór 2050 beëindigd wordt. Als de gemeente dit ergens als mogelijkheid ziet, kan zij dit in het Warmteprogramma benoemen. Dit is nadrukkelijk nog geen besluit voor het uitfasen van aardgas. De gemeente maakt alleen kenbaar dat zij in die gebieden de aanwijsbevoegdheid wil kunnen onderzoeken. Het besluit om wel of niet de levering van aardgas te beëindigen neemt de gemeente pas nadat zij in een uitvoeringsplan per gebied heeft aangetoond dat er een haalbaar en betaalbaar alternatief voor gebouweigenaren is. Voor dit besluit ligt de bevoegdheid dan bij de gemeenteraad. Na dit besluit duurt het minimaal acht jaar voordat de levering van aardgas stopt, zodat gebouweigenaren voldoende tijd hebben om over te stappen op een alternatief. Maakt de gemeente in het Warmteprogramma niet kenbaar waar en of zij de aanwijsbevoegdheid wil kunnen onderzoeken, dan kan zij deze aanwijsbevoegdheid in een uitvoeringsplan in dit gebied ook niet onderzoeken. Dat zou dan pas kunnen als de gemeente het Warmteprogramma tussentijds herzielt of wanneer zij het programma na 5 jaar herijkt en opnieuw vaststelt.

Een beknopt programma

De gemeente kiest voor een beknopt Warmteprogramma. Dat betekent dat het Warmteprogramma alleen bepaalt in welke gebieden de gemeente de komende 10 jaar wil onderzoeken of een duurzame warmtevoorziening haalbaar en betaalbaar is en welke gemeentebrede uitgangspunten de gemeente hierbij hanteert. De verdere uitwerking vindt plaats in uitvoeringsplannen per buurt, wijk of dorpskern. Op deze manier is er meer ruimte voor maatwerk bij de uitvoeringsplannen. Dit komt de participatie ten goede, omdat deze zo dicht bij de bewoner plaatsvindt.

Participatiestrategie

Via participatie haalt de gemeente op wat samenwerkingspartners, initiatiefnemers, inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden belangrijk vinden om rekening mee te houden bij het opstellen van de plannen. Voor samenwerkingspartners en initiatiefnemers in de warmtetransitie hanteren we het participatieniveau 'samenwerken'. Voor inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden houden we 'meepraten' aan. De participatie-activiteiten vinden plaats van eind februari tot mei. Zie bijlage 'Participatiestrategie Warmteprogramma Woerden'.

Communicatie

De belangrijkste boodschap voor communicatie is dat er een herijking plaats vindt van de eerder vastgestelde warmtevisie, door middel van het opstellen van een Warmteprogramma.

Samenhangend met deze boodschap nemen we mee dat, om tot deze herijking te komen, er participatie plaats vindt op uitgangspunten. De verzamelde input weegt de gemeente mee bij het opstellen van het Warmteprogramma.

Het doel is dus om de verschillende betrokkenen (zoals genoemd onder de participatiestrategie) in ieder geval te informeren. Daarom zetten we de communicatieboodschap breed uit. Door gebruik te maken van verschillende communicatiekanalen en middelen specificeren we de boodschap voor de doelgroepen (betrokkenen) en doeleinden (informeren en ook meedenken). Daarnaast proberen we de betrokkenen ook via participatie mee te laten praten.

De kanalen en middelen die we inzetten zijn:

- De lokale media;
 - Berichten op de infopagina van de gemeente.
- Digitale platformen;
 - Nieuwsberichten en aanpassing van de bestaande pagina's op de gemeentewebsite.
 - Publicatie tijdlijn, processtappen, nieuwsbrief, participatiemogelijkheden en terugkoppeling op denkmee.woerden.nl.
 - Webinar/vragenuurtje.
- Fysieke contactmomenten/openbare ruimten;
 - Aanwezigheid op bestaande activiteiten in de dorpskernen, zoals bijvoorbeeld de lokale markten, om zelf het contact met bewoners op te zoeken;
 - Bijeenkomst/informatieavond in Woerden, waar betrokkenen naar de gemeente toe kunnen komen.

Door communicatie via verschillende kanalen in te zetten met gebruik van meerdere middelen proberen we zo veel input op te halen. Voor betrokkenen zijn er zo meerdere kanalen en/of middelen beschikbaar om de informatie tot zich te nemen of hun bijdrage te leveren op de uitgangspunten in het Warmteprogramma.

Na afloop van het participatieproces vindt er ook terugkoppeling via denkmee.woerden.nl plaats over de opgehaalde input en op welke manier deze wel of niet wordt meegewogen. Belangrijk is om in deze fase ook goed te blijven informeren over welke stappen volgen na afronding van het participatieproces.

Via de lokale media en de digitale platformen wordt ook kenbaar gemaakt wanneer het college het Warmteprogramma definitief heeft vastgesteld.

Relatie met wijkverkenning collectieve warmtevoorziening in Molenvliet

In de wijk Molenvliet vindt gelijktijdig een verkenning plaats naar de haalbaarheid van een collectieve warmtevoorziening (warmtenet). Daarbij doorloopt de gemeente een uitgebreid participatieproces met de wijk en belanghebbenden. Deze wijkverkenning is een voorfase van het uiteindelijke uitvoeringsplan voor de wijk Molenvliet en volgt uit de Warmtevisie van 2021. Het Warmteprogramma richt zich op de hele gemeente en maakt duidelijk in welke volgorde de gemeente gebieden/wijken onderzoekt en welke uitgangspunten zij hierbij gemeentebreed hanteert. In de participatieprocessen maakt de gemeente duidelijk onderscheid tussen de wijkverkenning en het Warmteprogramma. Tegelijk kan het ene participatieproces invloed hebben op het andere, bijvoorbeeld als de gemeente de mogelijkheid in het concept-Warmteprogramma opschrijft om in de toekomst de aanwijsbevoegdheid voor Molenvliet te onderzoeken in een uitvoeringsplan voor de wijk.

Financiën

Er zijn geen aanvullende financiële middelen nodig voor het Warmteprogramma Woerden. De verwachte kosten van € 55.000,- passen binnen de begroting van energietransitie in 2025, inclusief de opdracht voor ondersteuning door een adviesbureau.

Vervolg

In fase 1 heeft de gemeente een eerste interne startsessie georganiseerd en een startdocument en participatiestrategie opgesteld en laten vaststellen door het college.

Fase 2: Uitwerken (januari-februari 2025)

- Ophalen perspectieven en inzichten partners en initiatiefnemers in de Woerdense warmtetransitie
- Beknopte technische analyse en uitwerken Warmteprogramma
- Opstellen concept-Warmteprogramma

Fase 3: Toetsen en verfijnen (februari-april 2025)

- Mer-beoordeling van concept-Warmteprogramma
- Consulteren bewoners en partners met een mix van middelen
- Themasessie warmtetransitie met de raad
- Verfijnen concept-Warmteprogramma
- Opstellen ontwerp-Warmteprogramma voor besluitvorming

Fase 4: Bestuurlijk proces (mei-augustus 2025)

- Formele zienswijzeprocedure
- College ontvangt ontwerp-Warmteprogramma en Mer-beoordeling en stuurt deze door naar de raad zodat de raad wensen en bedenkingen mee kan geven
- Vaststelling Warmteprogramma Woerden met collegebesluit en raad hierover informeren met een RIB

Het college nodigt u uit om vragen te stellen tijdens de Themasessie warmtetransitie in maart.

Bijlagen

Bijlage 1: D/25/171550 Participatiestrategie Warmteprogramma Woerden